

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Телеф. Редакції: 23-41.
Друкарні 23-26.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Львів, 24. липня 1929.

Кожний, однак міжнародний ситуація може спричинити польському урядові чималі турботи, а проте давати йому дуже обмежене поле для якоїсь "творчої діяльності" (наближення до

Берлин, 17. августа 1929.

11

І тому аргументом, що з польських газет при-
бивається величезне зацікавлення, які рішення
приймають достойники з Біяриці до Варшави,
яке слово скаже ще після того такі рішення
— Бельведер.

до Манджурії. Ця постільна імміграція мала прикувати провінцію до материка нерозривними етнічними вузлами, та ще в добавок, заповнівши Манджурію мала від півночі шахувати непокінчених і завжди доволі небезпечних корейців. Це були п'яни. Тимчасом дійсність була така, що замість 200.000 японського народу, тулі переїжджувалося річно не більше 5—8 тисяч японців, зате 800.000 до 1 мільона китайців! Китайська імміграція до Манджурії в історії цілого людства безпримірна. Нині живе в Манджурії понад 22 мільони китайців, півтора мільона корейців, решта слав'ян. Але всього — 200.000 японців. Половина з тутешніх японців, не урядовці піddenно-манджурської залізниці, решта купці, люди вільних фахів, трохи інтелігенції, в загальному елемент цілком не зв'язаний зі самою тутешньою землею. Відаючи виявилось, що японська популяційна політика була в Манджурії ударом по воді і що японські хлібороби і робітники ніяк не є в силі конкурувати з дешесами і більше витравляючи китайцями, повстав ішмай п'яні, за допомогою якого японці забикали во шік прикувати до себе покищо південну Манджурію. Повстав п'яні індустріально-аграрної симбіозі обох територій, себ-то Японія мала бути індустріально-капіталістичним, а Манджурія аграрно-колоніальним партнером цієї спільноти. Використовуючи свою капіталістичну перевагу і політичну супрематію, Японія мала забезпечити собі тутешні ринки, земельні і гірничі багатства і дотати завдяки системі аграрно-кредитових банків під свій вплив тутешню земельну посілість через фінансування хоч би — китайської імміграції і колонізації. Премією для такої політики була індустріалізація Японії і оскільки насичення манджурського простору японським капіталом. Ший п'яні удався тільки на половину: за відміскою залізниць і деяких більших банково-фінансових підприємств, японці не атримали ґрунту. Вкладі Японії в Манджурію не

переходять 7 мільярдів зол. пол. Розбудовані арештою доюкола південно-маньчжурської залізничної сітки комунікаційних ліній, бо залізниця всюди являється хребтом мілітарного панування всякої колонізаційної сили. Тримаються японці нині в Маньчжурії лише на багнетах і засобами зручної політики, яка дотепер завсідни вигривала з огляду на распрю і революції так само в Росії як теж у Китаю. Але в ґрунт японці не вросли.

Вросли зате в нього китайці. Жовта безіменна людська маса. Вона неначе прилипла до тугого жовтого ґрунту, злилася з ним в одно. Ніяка сила не була в стані затримати цього жовтого залізу. Він покищо не нищив нічого, він кружував тільки об'єкти, що їх стрічав по дорозі, він пригноблював до політичного і фізичного краєвиду, але він почав згодом його поглиблювати в себе засосувати. Повторюється в Маньчжурії та самська історія, що й на протилежній, південній окраїні Китаю, в Сіамі. Китайці не здобували, не долають, але заливають і засосують. І нема сили цьому протиділати.

І так воно мусіло статися, що та маса залила і прикрила собою також східно-китайську залізницю. Того рода маса втискається скрізь найперше в порожні місця, іде по лінії меншого спротиву. А менший спротив був чим разом по Босні СРСР. Зовнішній підклад афери такий: В 1924 р. заключено більшовицько-китайський договір (у своїх основних лініях цілком ідентичний з договором з 1897 р.), в якому східно-китайська залізниця являється підприємством приватного характеру під спільною управою обох урядів, з тим, що після 60 літ залізниця переходить цілковито на власність Китаю. У старому договорі передбачено, що східно-китайська залізниця може бути після 36 літ відкуплена китайським урядом. В новому договорі тієї клявули про 36 літ немає і передбачується тільки цілком загально така можливість розв'язки проблеми, що китайці номінально залізницю — відкуплять. Бо

ОСИП СТЕФАНОВИЧ

РАНІШЕ РОМАН ЗУБИК

Львів, вул. Галицька Ч. 16.

ВОВНЯНІ НОВОСТИ
ДЛЯ ПАМ'ЯТІ
НА ПЛАЩІ, КОСТЮМИ
І СУКНІ.
ШОВКИ
у великому виборі.
ВОВНИ АНГЛІЙСЬКІ І КРАЇН
на мужеські одяги.

повернути її вони цілком певно більше не повернуть. Того рода номінальний викуп був би що найбільше доцільним способом для СРСР вийти „з честю“ з афери, бо провадити війну більшовики попросту не можуть. І не може бути сумнівів, що на маньчжурському полі залишаться від тепер двох противників: Японія і Китай.

У світовій пресі багато говориться про війну. В дійсності-ж війна є так добре, як виключена. Стан справи є такий — оскільки можна вірити відомостям англійських агентур — що СРСР має на тамошньому відтинку приблизно 80 тисяч війська; — китайці-ж приблизно 270.000. Радянські частини є значно краще вивірені технічно і представляють кращий боевий матеріал. Але навіть колиб радянські війська були дійсно боево кращі, вони не мають за собою запілля, ані баз постачання. Зате ті бази мають китайці. Тамошня війна може бути тільки затяжна, а такої війни більшовики на дого не витримають. Економічний стан запілля, особливо ж європейської частини СРСР, є того рода, що війна на зовні могла би принести панам із Кремля дуже немілї несподіванки ввнутрі. Сильні супроти безборонної маси своїх співгромадян, комуністи зайвий раз виявляють усю свою нікчемність, коли йде мова про противника за зовні. Це зрештою не перший закордонний політичний, після якого комуністи не є здібні на щось більше, як тільки на облизня. Облизнуться певне ще й цей раз і все буде по старому.

Зенон Пеленський.

„Вчитися, чи правди шукати?“

(Причинок до історії православного богословського факультету на варшавському університеті.)

Про історію православного теологічного факультету при варшавському університеті та дисоглазні тамошні відносини, була у „Ділі“ недавня стаття п. н. „Польська і московська наука для українських православних священників“. Д-р А. Річменський додас нині від себе чимало цікавих уваг і подробиць до справи, яка не може бути байдужою для усіх, хто не хоче мовчки погодитися з дивними ексцерпментами, робленими на українській. — Редакції духовні школи, т. зв. академії не вважали на відомі сторінки обер-прокурорського синодального режиму в Росії, всеж таки осажли

свою ціль і були не тільки джерелом для поповнення кадрів освіченого духовенства, не тільки „фабриками дипломів“ на вищі церковно-адміністративні посади, але й правдивими огнищами богословської науки. Під оглядом науковим високо стояла нпр. Московська Академія, почасти Київська; широким місіонарсько-науковою працею славилася Казанська Академія, що причинилася до перекладу св. Письма і богослуження для багатьох народів Східної Європи і Азії, доки успішні наслідки тієї місіонарської праці не примусили навіть Російський св. Синод наказом 15. січня 1883 р. призначити для тих ріжних „інородців“ право на відправу богослуження їхніми національними мовами („Церк. Вѣд.“ 1907. Ч. 8, стор. 275).

Тому в відкритті православного богослов-

ського відділу на варшавському університеті в лютого 1925 р. заповідалося, як дійсно „заста православля“ в Польщі (так назвала цю рішучу „Духовна Бесіда“, 1925 р. ч. 4.). І справді току, що заснування українського університету в Польщі все відтягалося, добре було мати хоча б розсадник православної української інтелігенції хоч у формі такого теологічного „студіум“.

На жаль, з перших-же кроків існування першої у Польщі православної вищої духовної школи, стільки домішалося до тої справи того політиканства, матеріалістичного емоційного обрахунку та хворобливої амбіції, що навколо того „студіум“ утворилися цілі легенди — раніше, ніж вийшли навіть перші випуски його вихованців. А на четвертому році існування „студіум“, ця атмосфера інтриг і скандалів, характерна взагалі для варшавської мітропої, довела до соймових інтерполяцій та безосередньої інгеренції міністерства віросповідань, яке оце недавно усунуло керівників богословського Інтернату і мабуть задумує зміну куратора „студіум“, яким досі був митр. Діонісій (що вбився торік цього становища при допомозі тієї „переробленої“ протоколи Митрополитату Раді без відома її членів). Такими „методами“ не тільки робиться величезна шкода справі виховання будучого православного духовенства і будучої інтелігенції, але й компрометується принцип управління православної школи самими православними, — і не дає, що містерство не пропустило нагоди й накладати тим на це алопасне „студіум“ свою тяжку руку.

В першому році на „студіумі“ був лише один професор сам митрополит. Перетяжаний занадто загально-церковного управління, справним незаконно прилученої польської епархії, він кома видавництвами (а все російськими), мававок не маючи належної професорської підготовки до жалкої з тих катедр, які він очолював — м. Діонісій ще й залишив за собою огляд над Інтернатом для студентів-богословів, передавши ближній провід того Інтернату деяким особам із свого російського оточення. В цей спосіб розпочалася відразу система терору над студентами-українцями — то відібраними степендіями, то залякуваннями, так, що стало неможливо рішуче зробити духовну кар'єру, будучи українцем. Кожному повишків в Інтернаті прищалося мати з п. Києвцем, або Ісром. Пастельменом приблизно таку розмову:

ВІКТОР ПЕТРИКЕВИЧ.

2)

Битва під Полтавою.

Култ Мазепи в чужому й українському письменстві.

Після 1709 р. було небезпечно для письменників агадувати чи величати Мазепу, якого щорічно аж до революції православна церква викликала за „ламену“. Автор рукописної „Історії Русів“ свої думки про Мазепу та його змагання вложив у проклямацію Мазепи після злуки зі шведами.

В XIX в. могутність Росії так придавила Україну, що перші українські письменники були під гіпнозом російської історіографії та йшли її слідами в розумінні особи гетьмана. Навіть такі ідеологи нашого народу, як Костомарів та Култ, йшли в поглядах на його особу за російською історіографією, його вчинок уважали за безцільний, якщо не за шкідливий і не старалися зреаґувати його особи у відношенні до москалів (як це зробив Костомарів з особою Хмельницького у відношенні до поляків). Таке непевне і неясне становище до особи Мазепи, більше українське ніж українське, заний і прийняв Костомарова, певне під впливом його монографії. Данило Мордовець, у своїй повісті „Мазепа“. Рішучий перелам в тому напрямі зробив зойно зовсім не історик, але поет — український ідеолог — Шевченко. Він ставився до особи Мазепи завжди з пієтизмом, як до борця за незалежність України, а цілою силою свого духа ненавидів царя Петра. Сцена з містерії „Великий Лях“ (1845 р.), як другу душу не пускаючи в рай за те, що вона колись як ділянка напояла в Батурині коня цареві, коли той після полтавського бою їхав в Петербург. — мовляло

вказує, як Шевченко розумів і особу гетьмана й обов'язок народу до нього. З біографії поета знаємо, що наш Кобзар не любив Пушкіна за його „Полтаву“.

Переповідаючи історію, описав полтавську трагедію Степан Руданський в історичній поемі „Мазепа“ (1860 р.). Поет черпав зміст і духа з „Історії Русів“, місцями наслідував „Полтаву“ Пушкіна. Але поема є доволі бала, описує хронологічно події, без глибини чуття, без широкіх поетичних картин боїв, як у Пушкіна.

Зі зростом і поглибленням українського руху, зі змаганням повести його на шлях української державної ідеї, відітаскала особа Мазепи в останніх десятиліттях XIX в. в оцінці наших істориків Антоновича, Грушевського то їх учеників, належні їм ідейні риси борця за державу та визначної індивідуальності. Така концепція Мазепи в історії діждалася недавно й мистецького письменницького оброблення у відомій у широких колах читачів трилогії Богдана Лепкого.

Тема — Мазепа героєм історичного роману — для письменника, як уже згадано, дуже вдячна і не нова в письменстві. Саме історичний роман черпає сюжети з переломових часів, з часів боротьби нації за існування, з часів народнього зриву. Тема роману — зобразити великі змагання народу до ідеалу, його страждання у боротьбі за своє „я“, за державу. В тому міститься й велике ідейне виховне значіння історичних романів. Адже култ Мазепи — це култ наших змагань до власної держави перед 220 роками, що вправді тоді закінчилися трагедією, але втворили традицію для покілнн. Історичний роман вимагає і своєрідного таланту письменника: автор повинен виявити головне епічний талант, щоби ця боротьба за найвище добро народу вийшла пластична, щоби описи боїв були виразні і захоплюючі, щоби характерні осіб стали типами, а

в будові повісті існувала ясність і доцільність Богдан Бєлкий — відомий у нас лірик — любив й у романі стає з епіка ліриком.

Та в одному напрямі Мазепа Лепкого перевище усі романи, в яких Мазепа є героєм, а саме — своєю ідейною сторінкою; Лепкий дає йому ясну і виразну крецію гетьмана, національно-скристалізований тип, ідеал політики-державника. Мазепа — це людина, що випередила свій час, своє покоління, свідомо того, до чого зміг. Несвідоме або мало свідоме є його оточення, зацтво й особливо простий нарід; вони не розуміють його політики й у рішучій хвилі не дають йому достаточної підтримки. Звідси трагедія для гетьмана й України.

Таким робом роман Лепкого — це найновіше слово про Мазепу, хоч певно не останнє.

І подаю тут переклад з монографії Волтера *Histoire du Charles XII.*: опис полтавської битви. З цього опису, який Волтер адавав певно на основі оповідання очевидців або й учасників, кристаляні всі історичні, що описували цю битву, а також поети, повістери, як: Байрон, Пушкін, Готшаль, Мордовець, Лепкий, кожний на свій спосіб.

Щоби добре зрозуміти цю битву та бачити, треба собі уявити Полтаву на півночі, шведський табор на південному сході і з обома містами на мильо позаді, а річку Ворсклу, що плаве з сходу на захід, на півночі від міста.

*) С. Черкасенко написав в 1907 р. драму „Великий Лях“ (Гетьман Іван Мазепа), що в першому виданні мовчить (Гетьман Іван Мазепа, автор Ісром (Нові Шляхи, 1. стор. 140). Микола Аркас, автор „Історії України“, написав давніше драму „Мазепа“, що міститься в часі революційної завоюнки на Україні Л. Ж. Віттин 1929. ст. 465.

— Ви де якої національності себе зараховуєте?
— ?
— Ну, бо бачите, в нас тут в українцями туго. Його Блаженство не любить, коли хтось вибіжав зі своїм українством...
— Або:
— Ви знаєте, що у Варшаві є „Українська Студентська Громада“?
— Та чує.
— Ну, то й не думайте вступати до неї, коли не хочете втратити стипендії і ласки Його Блаженства!^{*)}

В той-же час не роблено жадних перешкод записам студентів до таких організацій російських, як ОРМ. („Общество русской молодежи“) та ін., хоча вони дуже скоро виявили свою чистополітичну закраску а навіть наражали декотрих студентів-богословів на арешти (Мельников, Чирко).

Незабаром не тільки в інтернаті (котрий пізніше митрополитові), але й у ділянці навчання (що належить до компетенції університету) виявилася виразна антиукраїнська політика митрополіт. Приміром, освячення „професор“ Давидович про український наріч та про Україну він здійснював на своїх лекціях не інакше, як про „тепер так звану Україну“ та про „так звані український наріч“... Професорська діяльність цього істиннорусского протівора була такою скандальною, що вже в 1928 р. університетська влада терпіла його тільки, як заступника професора, а в 1929 р. — тільки як лектора. Відповідно з заградіцією на полі науки прийшла й заградіція для кишені. — тоді митрополит з церковних грошей почав надолужувати зменшену (лекторську) пенсію о. Давидовича, аби затримати при собі цього україножерного псевдопрофесора.

Взагалі наукова сторона була тут все на останньому плані. Не будемо спинятися довше на науковій „славі“ професорів-єпископів — Олексія Гродненського, що закінчив свою професорську кар'єру по першому-же році проби та самого митр. Діонісія, котрому також не малу службу піддають італійські (звичайно неназивані) піаручники: все це тільки впадає на легковажність наукової сторони в організації „студіум“, — бо, очевидно, в планах митрополіт переважало жінські заміри.

З усіх професорів-росіян єдино проф. М. Арсенев визначався правдивою культурністю і толеранцією в національних питаннях. Він один не робив різниці між студентами українцями та росіянами, а навіть принципово погоджувався з домаганнями українського народу щодо розмо-своєння церкви, та рішуче осудив „зигакова-

ту“, неперву політику м. Діонісія відносно українського церковного руху.

Коли управа інтернату заборонила студентам-українцям користуватися бібліотекою „Студіум“, що знаходилася в інтернаті (хоча це бібліотека університетська!), то проф. Арсенев протестував проти цього брутального насильства і став в обороні студентів і їхнього права на користання культурними засобами університету.

Світаю постать на „студіумі“ в також проф. Огієнко, який не вважавши на збоки німоги, які ставили до студентів, користав симпатіями всього студентства без різниці національностей саме за свою готовість завжди підтримати покривленого (як було, напр. зі студентом білорусином, Ігнатівичем, якого управа інтернату залишила без харчів і без стипендії).

Після обсади деяких катедр проф. Лотоцьким і Бідновим (в останньому році) зродилися надії не тільки на піднесення наукового рівня „студіум“, але й на алагодження україножерної політики. На жаль, остання надія не здійснилася. Ветерани білогвардійщини, котрих підібрав собі митрополит до кермування інтернатом на становища інспектора, вихователя, інтенданта і референтів, вели свою ліній далі, а коли студенти доведені до розпуки, вложили колегіальну скаргу до професорської Ради, то митр. Діонісій сам взявся за ту справу і професорської Ради не скликав, а професура навіть не зважилася підняти свій голос проти цієї автократії, суперечної з нормальними університетськими звичаями.

Д-р А. Ричинський.
(Продовження буде.)

Тяжка хвороба німецького канцлера.

Німецький канцлер Міллер тяжко хворів. Показалося, що жовчезне каміння викликало роздрення і прорив гною в черевну яму. Тому його перевезли з купелевої місцевості Марієнгайм до Гайдельбергу, де професор Ендерлен зробив йому операцію. Операція вдалася, одначе стан недужого грізний. Його заступає тепер урядово в Берліні міністр оборони Гренер.

Перемога Поанкаре.

Після довгих дебат у французькому парламенті в справі ратифікації довжних зобов'язань в Америці парламент більшістю 301 голосу проти 295 прийняв ратифікацію умови без застережень і таким чином висловив довіру урядові Поанкаре. Застереження мають бути обговорені й ухвалені окремо від закону про ратифікацію воєнних довгів.

*) Ці діалоги ані змико не вигадані, ані не запозичені з фейсбюк Чіпка, бо все, тут написане, походить з джерельних матеріалів, доставлених мені паризькими богословами.

Цар переправився через річку мило на захід від Полтави і почав уставляти свій табір.

Досвіта Шведи вийшли зі своїх окопів з чотирма залізними гарматами, що були їх цілою артилерією. Решту гармат залишили у таборі з банською 3.000 людей; 4.000 осталися в обози, так, що шведська армія виступила до бою в силі до 21.000 людей, з яких до 16.000 було шведів.

Генерали Реншільд, Роос, Левенгаупт, Шаппенбах, Гори, Шпаре, Гамільтон, князь Віртемберг, племянник короля, і деякі інші, з яких більшість бачила битву під Нарвою*), пригадували всім молодшим старшинам цей день, коли 8.000 шведів розбило 80.000 москалів і то в укріпленні таборі. Старшини переповідали це воикам; на-ступавши, всі підбадьорювали себе.

Король**), якого несено в носилці на переді піхоти, кермував наступом. На його приказ частина кінноти пішла вперед, щоб атакувати ворожу кінноту. Остатки і почалася битва рапком пі до піхоти. Ворожа кіннота була на заході, на правому крилі московського табору. Князь Меншиков і граф Головін усталили її у відступак між редутами, озброєними в гармати. Шаппенбах на чолі шведів кинувся на цю кінноту. Всі, що служили в шведській армії, знають, що неможливо було опертися снай і першого наскоку. Московські козлови розбито й відіерто назад. Сам цар причаляв, щоб їх привести до порядку. Куля пробіла його капелюх, під Меншиковим вбито три коні; шведи кричали: побіда!

Карло не сумнівався, що виграв битву. Він вислав о півночі генерала Крайца з 5.000 кіннот-

чиків чи драгонів, що мали завдання напасти на ворога з боку; але на нещастя Крайца забудили і зовсім не явились. Тому цар, що вважав своє положення за пропаче, мав час привести до порядку свою кінноту. Він атакував тоді шведську кінноту і розбив її, бо не допоміг їй відділ Крайца. В тому бою сам Шаппенбах попався у полон. Рівночасно 72 гармати стріляли на шведську кінноту, а московська піхота, покидаючи свої позиції, наступала на піхоту Карла.

Тоді цар вислав Меншикова, щоб зайняв позицію між Полтавою і шведами. Князь виконав наказ свого володаря зручно і швидко: він не тільки прорвав зв'язок між шведською армією і військом, що лишилось у таборі під Полтавою, але стрівнувши тристисичний відділ шведської резерви, окружив його і зовсім розбив. Якщо Меншиков виконав це діло самостійно, то Росія завдячує йому свій рятуюнок, а якщо цар наказав йому це, то він показався гідним противником Карла XII. Тимчасом московська піхота виступила зі своїх позицій і посунулася на рівнину. З другого боку шведська кіннота усталилася чверть миль від ворога. Король, якому помагав полковий маршал Реншільд, видав наказ до загальної наступу.

Останки своєї армії усталив він у двох ліній, піхоту в середині, кінноту на крилах. Цар усталив так само свою армію; але він мав чисельну перевагу і 72 гармати, проти яких шведи мали тільки чотири, а й далі цих не ставало пороху.

Московський цар був у центрі своєї армії; він мав тоді рангу тільки генерал-майора і нібито був підчинений генералові Шереметеві. Але, як цар, на турецькому коні, що був дарунком султана, він обідав підлім за відлімом, підбадьорюючи старшин та обіцяючи кожному нагороду.

В проміннях ласки.

Нові „здобутки“ капанських могокани.

Від коли наші „руські“ почали співати по польськи „Боже, царя храни“, живеться їм, як у Бога за джерми. Плявають вони собі у проміннях ласки і під протекторатом асєвладного безбімускоди відновлюють свої гізлечка. Коли дивитися на їх дрібну чисельність, то просто треба подивитися їхній розмах. Та, мій Боже, під сильною рукою навіть нечисленні москвофільські старики можуть восприняти до нового життя. А тут так дуже треба поширити русофільську пошесть. Нашим противникам вона не страшна за відсутністю царату, а всетаки нею можна зробити якийсь вплив в українському мурі, кинути мертву колоду під ноги українському еманципційному рухові.

За Ставропольське й Нар. Домом у Львові пішла „ревіндикація“ інших установ, покінчених нашими доморослими „руськими“ в 1915 р. установа провінціоніальних. А описав їхніми засобами і суспільним підбадьорюванням повелено „спонтанічне“ оживлення „руськості“ духа. Процеси славного комісара львівського „Нар. Дому“ виявили, скільки фондів з цього асєвродного майна за підмогують воєводства йшло на політичні цілі русофілів. Та це речі загально відомі.

В останніх часах „руські“ знову „здобули“ одну станцію. Тим разом „ревіндукували“ вони „Русский Нар. Дом“ у Станіславові. Про це появилися однозгідні статті в львівським „Русск-ім Голос-і“ і станіславським „Курер-і Станіславовскі-м“, що наочно доказує спільність русофільсько-саніційних інтересів.

В капанських руках, завдяки їх „малоросійській“ тактиці найшлися три станіславські установи: Нар. Дім, Бурса св. Миколая і „Самопомощ“. Цупко держали в своїх руках ці установи русофільські могокани. Аж після вибуху війни почали вони розпорошуватися на всі боки. Одні: забрала австрійська влада (по вказівках краєвої адміністраційної влади) до Талергофу (звідкіля їх вихажали українські посли), другі самі відтікали в світ за очі, а треті остали на місці, щоб описи помандрувати з російсько-царською армією. Згадані установи, посередньо чи безпосередньо здивинені коштами нашого народу, о стали без хазяїв. Вже з вибухом війни влада припинила діяльність русофільських установ. У праву „Нар. Дому“ станіславське старостіо дсручало адм. урядовцєві Кузьманові. В р. 1915 управа „Нар. Домом“ перейшла в українські руки, бож це всєнародне майно. Станіславські українці під провідом д-ра Льва Бачинського привернули статутуову діяльність „Нар. Дому“. В березні 1916 р. відбулися загальні збори цієї установи, які вибрали головою „Нар. Дому“ д-ра Льва Бачинського. З хвилюю стабілізації польської влади нечисленні „руські“ під провідом дир. Труша почали робити в польській владі заходи в справі „ревіндикації“ цієї установи. Спершу роблено заходи в адміністраційних тластей, а згодом переведено справу на судовий шлях. А саме 13. травня 1926 кількох передвоєнних „руських“ відбуло „общее собрание членов“ і під провідом дир. В. Труша, якого „In partibus infidelium“ вибрано головою „совіта“ і розпочато судові кроки. Після трьох літ процесування акцій Найвищий Суд у Варшаві признав власність „Нар. Дому“ за капанами. В половині червня „руські“ на радощах перебрали вже цю установу в посідання. Першим ділом „побідників“ було вивести приміщення в „Нар. Домі“ касиновому Т-ву „Українська Бєсїда“, другому сказдові „Народньої Торговлі“ й іншим українським партіям.

Годиться додати, що цю установу москвофільські недобитки легально передали українцям і описав, мабуть поза Трушем, не було нікого, хто мав би формальне (не говоримо вже про фактичне) право до цієї установи. Бо одні з членів вимандрували, а другі помирали.

Тепер станіславські капани розганяються для здобуття Бурси св. Миколая, що є власністю церковного Брацтва св. Миколая, яке колись підступом було вони загарибали. Тепер там міститиме єврейський захист.

Сумніваємось, чи й тут матимуть успіх москвофільські могокани. А арештою — живемо в часах, коли все є можливе.

Плян відсунення сесії Ліги Націй.

Газета „Дейлі Телеграф“ подає відомість з Парижа, що в замір відсунути сесію Ліги Націй, яка мала початися 1. вересня, на жовтень, бо політична конференція, яка мала початися 6. серпня, мабуть не скінчиться до початку вересня.

*) Місто над Фінським заливом; 1700 року Карло XII страшенно побив там москалів.

**) Карло XII 27. червня в сутичці з відділом могокани був ранений в ногу.

Дніпрельстан.

Рокфеллер швидко став одним з перших американських спеціалістів промислу і одразу собі саму своїм умінням добре купувати і продавати. Ще одні передовісім умінням здобувати гроші. Ще одніштуку знав він, однак це було його тайною через обурені конкуренти відкрити доверені через кілька літ, — уміння одержувати від малих численності тайні зменшення передових тайних так, що він міг постачати нафту до Нового Орлеану дешевше, ніж його конкуренти. Року 1870 року Рокфеллер та Білгресс" одержали та знову маю подібними підприємствами. І так згодом товариство „Стендарт Ойл“ з капіталом і мільонами доларів. З росянтям інтересів росян тайних та підляк Рокфеллера. Він хотів тайно згодом

Радехівщина.

Сонзальщина.

Брідщина.

при перших словах реферату посла Вислоцького впала на сальо поліція і стала присутніх розганяти. Щоб не допустити до небажаних наслідків, посол Вислоцький розвізав нараду, зазначаючи, що українські громадяни приневолені опорожнити сальо під напором сили.

Дописи.

КУЛИКІВЩИНА. (З документів часу).

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Kina.

радикальної партії на цілому Покутті, чого доказом може бути хочби й недавнє масове віче під голим небом в Коломиї, уладжене Покіт. Нар. Комітетом УНДО. Заіепокоеіні радикальні намагаються робити протіакцію, одначе селянські маси мають уже досить демагогії і крикуства, які несли їм постійно радикальні атакачі. На день 14. липня скликали радикали своє віче до Коломиї і стягнули всіх своїх провідників на нього, які, побачивши, що біля триохів є тільки малий гурток людей, а зрештою ціла велика площа пуста, довго не хотіли відірватися. Вікніці по довгій нараді оголосили, що віче відбудеться в меншій салі Нар. Дому і тут уже прешті-решт зачали своє віче. З початку говорив посол Шекерин-Доників, відата заіудну балачку посол Ладика, який, бачучи, що на салі є більшість селян не-радикалів, зі словом не зачіпив УНДО. І булиб усі прасути позасипали, але, на шасті, став говорити найстарший з них сенатор д-р Макух, який присутніх трохи розрухав. Дивно тільки, що д-р Макух уживав, на превелику радість своїх «товаришів», частенько слів зі заовара маршалка Пілсудського... З черги говорив ще посол Рогуцький. Характеристичне, що ніодия з радикальних Катонів не поважився критикувати чинників польського уряду, за айкомом посла Рогуцького (коротенько в згадці про бюджет). Ще перед закінченням віча вічевника став громадно роздохитися доміт, так, що радикальнимсьорше закрили віче.

О Г О Л О Ш Е Н И Я

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Kina.

153 1-2

Специаліст медич. латвія, серас і жолуза

д.р. Фелікс Ган

Друж. Городецька 46.

432 Пересечение Рентгеном. 16-3

Спеціаліст шкірних, венеричних
хвороб і косметичних

д-р РОМАН ДОЛЬНИЦЬКИЙ
орд. від 3—6 popol. вул. Глубока 10
партер. — Кварцева лампа. Діагностика

Конкурс.

Дирекція приватної учительської
ночної Семінарії — оповіщує отси КУР
КУРС на:

1. Учителя музики і співу;
2. Учительку школи зправ.
До першої посади вистається (хит)
до середини шкіль —
До другої — вистається (хит)
ний іспит.

Подання вносити до Дирекції
прив. жіночої Семінарії в Самборі. I-1

ОГЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Конкурс.

Музичне Товариство ім. Лисенка у Львові, Шашкевича 5 — оголошує конкурс на посаду учительки гри на фортепіано, а повітовому місті, біля Львова. Зголошуватися до 3-го серпня, 1929 р.
153

під гарантією чистий, вепровий тов.
є найліпший для домашнього ужитку.
До набуття у всіх Повітових Союзах
Кооператив і в Складах „НАРОДНОЇ
ТОРГОВЛІ“.

За редакцію відповідає Олександр Костик. Видав Видавничий Спілка "Діло".

В издании Вукашича Грину. Изд. 1914. Выход 1. М.

Смалець марки

„ЗВАН“